

רבי אביגדור ענטפערט...

שאלות פונעם המון עם אין אלע ענינים פון יהדות, השקפה, עצות,
און נאך, וואס זענען געענטפערט געווארן דורך

הגה"צ הכימא דיהודאי, הרב
רבי אביגדור מיללער זצ"ל

ביי די בארימטע ליל שישי שיעורים

מחנה
ויקטור
מנצח אביגדור

י"א

ענטפער:

יא, ווייל דאס איז "הראינו את מראיך" (ווייז מיר דיין
ערשיינונג. שיר השירים, ב' י"ד), דאס איז די אידישע וועג פון
לעבן. א איד דארף זיך לערנען צו "צייגן" איבערגעגעבנקייט צו
הש"ת. אויב ער שטייט אויף און בוקט זיך צום אויבערשטן, דאס
אליינס איז א דעמאנסטראציע פון נאמנות. אויב א איד "זאגט"
די ווערטער, ווייסט ער אז ער רעדט צום אויבערשטן, עס איז
א מעניפעסטאציע פון איבערגעגעבנקייט. און דערפאר איז
זיכער אז ער זאל דאווענען אפילו ער קען נישט די טייטש.

אבער דאך, איז עס נישט קיין גרויסע שאד אז א איד זאל פארפאטשקען אזא געלעגנהייט? ווייל פון דאווענען קען מען
שייטן זייער גרויס. דו ארבעטסט אויס דיין נשמה, דינע געפילן, און דינע דעות דורכ'ן דאווענען; תפלה איז באמת א צייט
פון לערנען געוואלדיגע יסודות.

ווער האט געמאכט די תפילות? ס'איז דא חלקים פון די חומש, ס'איז דא חלקים פון תהלים, און א טייל איז געמאכט געווארן
דורך די אנשי כנסת הגדולה, די גרויסע חכמים, און יעדע ווארט איז דורכגעדרוינגען מיט טיפע כוונות.
דערפאר זאל יעדער איד זיך אנטשרענגען יא צו פארשטיין. זיין גאנץ לעבן זאל ער לערנען טיפער און טיפער די באדייטן
פון די תפילות. אבער ער זאל נישט ווארטן ביז ער טוט עס, וויבאלד שוין יעצט איז עס א געהויבענע דערגרייכונג צו דאווענען.

ענטפער:

ערשטנס כל, נישט בלויז עס שטערט אים נישט אויב
דו לאזט זיך וואוילגיין אמאל אמאל, נאר עס שטערט אים
נישט אויב דו לאזט זיך וואוילגיין אלעמאל. און נישט בלויז
עס שטערט אים נישט, נאר ער וויל אז דו זאלסט אלעמאל
האבן פארגעניגן. און דו מוזט זיך דאס אריינלייגן אין קאפ.
אויב דו וואלט זיך באטייליגט ביי די שיעורים כסדר, וואלטו
געוואוסט אז הקב"ה וויל אז מיר זאלן אייביג זיין גליקליך, און
אלעס וואס מיר טוען זאלן מיר טון בשמחה.

אבער די שאלה באמת ווערט – וואס איז גליקליכקייט?

יעצט, אויב דו גייסט ארויס עסן, אויפ'ן מינט קען עס אויסקוקן ווי פאן, אבער ווען דו קומסט אהיים ביינאכט, און 3 אזייער
פארטאגס דארפסטו אנהייבן לויפן, ווייל דו ווייסט נישט וואס זיי האבן דיר סערעוירט אין די רעסטוראנט... קוק, עס איז זיכער
נישט אזוי געזונט ווי דאס וואס דו וואלט געגעסן אינדערהיים. איך האב אייך שוין איינמאל דערציילט – א מענטש האט
מיר אמאל געזאגט אז ער איז געווען אין א רעסטוראנט און האט אריינגעבליקט דורך די טיר צו די קאך. ער האט געזעהן אן
ארבייטער שפייט אריין אין א טעלער און ווישט עס אויס מיט זיין שירצל – אן אמת'ע מעשה!

עס איז דא בעסערע וועגן צו הנאה האבן פון לעבן ווי ארויסגיין עסן. וואס איז אזוי גוט מיט'ן ארויסגיין עסן? עס קאסט
ווייניגער צו עסן אינדערהיים. עס איז באמת בלויז דמיון. וויבאלד מענטשן האלטן עס פאר א לוקסוס ארויסצוגיין עסן, מיינט

שאלה

**זאל א מענטש דאווענען
אפילו ער פארשטייט
נישט די באדייט פון די
ווערטער?**

שאלה

**שטערט עס באמת פאר
הקב"ה אויב מיר לאזן זיך
וואוילגיין אמאל אמאל
דורכ'ן ארויסגיין עסן אין
א רעסטוראנט?**

ער אז ס'איז א גליקליכקייט. אבער, מיר גייען נישט אריינגיין יעצט אין דעטאלן וועגן די נארישקייט. אבער עס איז קיין שום שאלה אז השי"ת איז זייער פרייליך ווען זיינע קינדער זענען פרייליך – אודאי, אויב עס איז אלעס אויף א גוטן וועג, אויף אן ערליכן און כשר'ן אופן.

ענטפער:

די איינציגסטע ענטפער איז צו לערנען מוסר ספרים, וואס רעדן וועגן די זאכן. לערן "מסילת ישרים" נאכאמאל און נאכאמאל. אויב דו וועסט לערנען די ריכטיגע ספרים, וועסטו באקומען די ריכטיגע השקפות אין דיין מח.

לאמיר מסביר זיין: דו דארפט וויסן אז ווען א מענטש איז א בעל כעס, איז עס וויבאלד ער ווייסט נישט אז כעס איז א מיאוסע זאך. עס קען זיין ער ווייסט אז ס'איז נישט קיין גוטע מדה, אבער ער ווייסט נישט אז ס'איז מיאוס. לאמיר זאגן אז א מענטש ווייסט אז ס'איז נישט ריכטיג – און ס'איז עקלדיג – צו

גיין אויפ'ן גאס און קיין הויז, וואלט ער עס קיינמאל נישט געטון. ער שעמט זיך. ער קען עס נישט טון. עס איז צו א גרויסע בושה. אויב דו לערנסט די ריכטיגע ספרים, וועסטו פארשטיין אז כעס איז אזוי ווי פארלירן די הויז. "אה" וועסטו זאגן, "דאס איז שוין צו צווייטע מעשה". ס'איז א בושה. ס'איז עקלדיג. דו וועסט לערנען אז כעס איז א בושה פאר דיר. איינמאל דאס גייט אריין אין דיין קאפ, דורך די ערקלערונגען פון די ספרים, יעצט וועסטו זיין גרייט צו באזיגן דיין כעס.

דו דארפט פארשטיין ווי מיאוס גאווה איז. גאווה איז לעכערליך. ס'איז נאריש. ווען א מענטש לערנט דאס פון די ספרים, ווען ער פארשטייט עס אמת'דיג, וועט ער עס קענען בייקומען.

איז די ערשטע זאך איז צו לערנען מסילת ישרים נאכאמאל און נאכאמאל. לייג אריין אין דיין קאפ די אמת'דיגע געדאנקען, די אמת'ע בליק און דו וועסט קענען בייקומען די זאכן וואס טרעפן א פלאץ אין דיין מח וויבאלד דו כאפט נישט ווי אומריכטיג זיי זענען.

ענטפער:

ערשטנס כל, אויב דו קומסט שפעט ווייל דו גייסט שלאפן שפעט, דאן איז די ערשטע זאך וואס דו דארפט טון, צו מאכן זיכער אז דו הייבסט אן צו גיין שלאפן פרי. דו מוזט באקומען שלאפן – דאס איז א העכסט-וויכטיגע זאך צו באקומען גענוג שלאפן. און דאן מאך זיכער אז דו האסט א וועקער-זייגער אויפצושטיין.

יעצט, אויב דאס העלפט נישט, מאך א נדר – הער מיר גוט צו ווייל דאס איז אן עצה אויך פאר אסאך אנדערע שלעכטע געוואוינהייטן. מאך א נדר אז דאס ערשטע מאל וואס דו קומסט

שפעט, וועט עס דיר קאסטן 50 דאלאר פאר א צדקה וואס דו גלייכסט נישט. אויב ביזטו א סאטמארער, מאך א נדר אז דו וועסט געבן פופציג דאלאר צו די ליובאוויטשער ישיבה – און די זעלבע זאך פארקערט. אבער נאר די ערשטע מאל, נישט אויף אייביג.

אבער פארלאז דיר אויף מיר, דו גייסט האלטן אין איין אפשטיפן דעם ערשטן מאל. פאר פופציג דאלאר וועסטו זיכער מאכן אויפצושטיין צייטליך אינדערפרי. אויב חס ושלום, דו ביזט עובר, וועסטו געבן די 50 דאלאר נאך יענע וואך. פארשפעטיג עס נישט! און דאן וועסטו מאכן נאך א נדר אז אויב עס געשעהט נאכאמאל, וועסטו נאר דעם ערשטן מאל געבן נאך פופציג דאלאר. צוביסלעך, זאג איך דיר צו, אז דו וועסט אויפהערן קומען שפעט.

שאלה

אויב איך האב נסיונות פון כעס און גאווה, וואס קען איך אנהייבן צו טון כדי פטור צו ווערן פון די מדות?

שאלה

אויב האב איך שלעכטע געוואוינהייטן צו קומען שפעט אין שול אדער אין ישיבה, וואס קען איך טון צו ווערן בעסער?